

کلام معصوم

(فرهنگ سخنان پیامبر ﷺ)

سید حسین خادمیان نوش آبادی

سرشناسه، خادمیان نوش آبادی، حسین، ۱۳۵۴ -
عنوان و نام پدیدآور، کلام محمد صلی الله علیه و آله، (فرهنگ سخنان پیامبر صلی الله علیه و آله) /
 سید حسین خادمیان نوش آبادی؛ ویرایش و تدوین متن عربی سید محمد طه خادمیان نوش آبادی،
 سید حسن خادمیان؛ ویرایش و تدوین متن فارسی اکرم سادات خادمیان، مریم سادات خادمیان،
 مشخصات نشر، قم: مشهور، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری، ۶۴۸ ص.

شابک، ۵-۵۸۹-۵۳۸-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی، فیبا

عنوان دیگر، فرهنگ سخنان پیامبر صلی الله علیه و آله.

موضوع، محمد صلی الله علیه و آله، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ ق. -- خطبه‌ها
 Muhammad, Prophet -- Public speaking

موضوع، محمد صلی الله علیه و آله، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ ق. -- کلمات قصار
 Muhammad, Prophet -- Quotations, maxims, etc

موضوع، محمد صلی الله علیه و آله، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ ق. -- احادیث
 Muhammad, Prophet -- Hadiths

رده بندی کنگره، ۵/۲۲۳/۵

رده بندی دیویی، ۲۹۷/۴۵۲

شماره کتابشناسی ملی، ۶۱۱۹۲۸۴

انتشارات
مشهور

کلام محمد

فرهنگ سخنان پیامبر

گزینش، ترجمه و تبیین: سید حسین خادمیان نوش آبادی

ناشر: انتشارات مشهور

ویرایش و تدوین متن عربی: سید محمد طه خادمیان نوش آبادی، سید حسن خادمیان

ویرایش و تدوین متن فارسی: اکرم سادات خادمیان، مریم سادات خادمیان

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۵-۵۸۹-۵۳۸-۹۶۴-۹۷۸

قیمت: ۸۵۰۰۰ تومان

« حق چاپ محفوظ است. »

انتشارات مشهور

قم/ مجاور حرم مطهر/ مجتمع فرهنگی/ تجاری قدس/ طبقه پایین/ پلاک ۵

۰۹۱۹۵۴۱۰۰۸۵ / ۰۲۵-۳۷۷۷۴۶۶۲

« فهرست »

مقدمه..... ۱۳

الخطب

- ستاره‌هایی از سپهر سخنان حضرت محمد مصطفی (ص)..... ۱۵
- «خطبه پیامبر (ص) درباره هدایت و بدعت و معاد»..... ۱۷
- «خطبه پیامبر اکرم (ص) در روزهای آغازین دعوت به اسلام»..... ۱۷
- «خطبه حضرت (ص) در روزهای آغازین اقامت در مدینه»..... ۱۸
- «خطبه آن حضرت (ص) در اولین جمعه سکونت ایشان در مدینه»..... ۱۹
- «خطبه آن حضرت (ص) درباره صفات خداوند متعال»..... ۲۰
- «خطبه آن حضرت (ص) هنگام ازدواج حضرت فاطمه (س)»..... ۲۱
- «خطبه آن حضرت (ص) در روز احد»..... ۲۳
- «خطبه آن حضرت (ص) درباره ولایت که شرط قبولی اعمال است»..... ۲۴
- «خطبه آن حضرت (ص) در روز بدر»..... ۲۵
- «خطبه آن حضرت (ص) درباره لزوم تمسک به قرآن»..... ۲۶
- «خطبه آن حضرت (ص) در روز فتح مکه»..... ۲۷
- «خطبه آن حضرت (ص) در تبوک»..... ۲۸
- «خطبه آن حضرت (ص) در مسجد خیف»..... ۲۹
- «خطبه‌ای رسا از آن حضرت (ص)»..... ۲۹
- «خطبه آن حضرت (ص) درباره فضیلت ماه رمضان»..... ۳۲
- «خطبه آن حضرت (ص) درباره چگونگی درک شب قدر»..... ۳۵
- «خطبه آن حضرت (ص) قبل از رحلت درباره قصاص»..... ۳۵
- «خطبه آن حضرت (ص) در حجة الوداع»..... ۳۶
- «خطبه آن حضرت (ص) در روز عید غدیر»..... ۳۸
- «خطبه آن حضرت (ص) در مذمت دوستی دنیا»..... ۴۰
- «خطبه آن حضرت (ص) در دوران بیماری»..... ۴۱
- «خطبه آن حضرت (ص) در چند روز پایانی عمر شریفشان»..... ۴۲

أدعية

- ستاره‌هایی از سپهر ادعیه حضرت محمد مصطفی ﷺ ۴۵
ادعیه ۴۷

الرسائل

- ستاره‌هایی از سپهر نامه‌های حضرت محمد مصطفی ﷺ ۵۳
به کسری بزرگ سرزمین پارسیان ۵۵
به مقوقس سلطان قبط ۵۶
به فرمانروای سرزمین روم ۵۶
به فرمانروایی از تبوک ۵۷
به هلال، معاون فرماندار و مرزبان بحرین ۵۷
به نجاشی اول، زمامدار حبشه ۵۸
در پاسخ نامه جناب نجاشی ۵۸
به نجاشی دوم ۵۹
به اهل عمان ۵۹
به حارث بن ابی شمّر ۶۰
به هودّه بن علی حنفی زمامدار یمامه ۶۰
به منذر بن ساوی ۶۰
به رفاعه بن زید الجذامی ۶۱
به جیفر و عبد، پسران جلندی ۶۱
به فروه بن عمرو الجذامی ۶۲
به اکثم فرزند صیفی ۶۲
به اسبخ پسر عبدالله ۶۲
به یحنه پسر رؤبه و زمامدار مردم ایله ۶۳
به زیاد فرزند جهور ۶۴
به مسيلمه دروغگو ۶۴
به ضغاطر اسقف ۶۵
به اسقف نجران ۶۵
به یهود ۶۶
به یهود خیبر ۶۶
به اهل تورات ۶۶
به هرمزان کارگزار کسری ۶۷
به باذان ۶۷
به فرمانروایان جمیر ۶۸

- ۶۹..... به عمرو بن حزم آن گاه که او را به حکومت نجران منصوب کردم.
 ۷۲..... به منذر بن ساوی
 ۷۲..... به مردم یمن
 ۷۴..... به زرعۀ بن ذی یزن.

المواعظ

- ۷۵..... ستاره‌هایی از سپهر نصایح حضرت محمد مصطفی (ص)
 ۷۷..... فرازهایی از اندرزهای مختلف حضرت (ص)
 ۸۳..... موعظه‌ای دیگر از آن حضرت (ص)

الوصایا

- ۸۹..... ستاره‌هایی از سپهر سفارشات حضرت محمد مصطفی (ص)
 ۹۱..... سفارش آن حضرت (ص) به امیرالمؤمنین (ع)
 ۱۱۳..... وصیت (ص) به امیرالمؤمنین (ع) فی باب حفظ أربعین حديثاً
 ۱۱۶..... سفارش آن حضرت (ص) به جناب سلمان
 ۱۱۶..... وصیت رسول اکرم (ص) به اباذر
 ۱۴۱..... اندرز آن حضرت (ص) به شمعون مسیح
 ۱۵۱..... سفارش آن حضرت (ص) به ابن مسعود
 ۱۷۵..... سفارش آن حضرت (ص) به معاذ بن جبل

الاحتجاج

- ۱۷۷..... ستاره‌ایی از سپهر احتجاج‌های حضرت محمد مصطفی (ص)
 ۱۷۹..... احتجاج با رهبران پنج فرقه مختلف

الأمثال

- ۱۹۳..... ستاره‌هایی از سپهر امثال‌های حضرت محمد مصطفی (ص)

الحکم

- ۲۰۳..... ستاره‌هایی از سپهر سخنان کوتاه حضرت محمد مصطفی (ص)
 ۲۰۵..... حرف الف
 ۳۳۹..... حرف الباء
 ۳۴۴..... حرف التاء
 ۳۵۴..... حرف الثاء
 ۳۶۹..... حرف الجیم

۳۷۳.....	حرف الحاء.....
۳۸۳.....	حرف الخاء.....
۳۹۵.....	حرف الدال.....
۴۰۱.....	حرف الذال.....
۴۰۳.....	حرف الراء.....
۴۱۰.....	حرف الزاء.....
۴۱۲.....	حرف السين.....
۴۲۲.....	حرف الشين.....
۴۲۷.....	حرف الصاد.....
۴۳۲.....	حرف الضاد.....
۴۳۲.....	حرف الطاء.....
۴۳۶.....	حرف الظاء.....
۴۳۷.....	حرف العين.....
۴۵۱.....	حرف الغين.....
۴۵۲.....	حرف الفاء.....
۴۵۵.....	حرف القاف.....
۴۶۱.....	حرف الكاف.....
۴۷۱.....	حرف اللام.....
۵۱۰.....	حرف الميم.....
۵۷۳.....	حرف النون.....
۵۷۷.....	حرف الواو.....
۵۸۰.....	حرف الهاء.....
۵۸۱.....	حرف الياء.....

الفقه

۵۹۳.....	ستاره‌هایی از سپهر اشارات فقهی حضرت محمّد مصطفی ﷺ.....
۵۹۵.....	الطهارة - الصلاة.....
۵۹۶.....	الصلاة الميّت.....
۵۹۷.....	الجنائز.....
۵۹۷.....	القنوت - التختيم.....
۵۹۷.....	السجود.....
۵۹۸.....	الاستعاذه.....
۵۹۸.....	الجماعة.....
۵۹۸.....	الصلاة القضاء.....

٥٩٨.....	الخمس - الزكاة.....
٥٩٩.....	الصيام - الاعتكاف - الليلة القدر.....
٦٠٠.....	الحج - الزيارة.....
٦٠٤.....	الغناء - اللهو - الحلق.....
٦٠٥.....	الرضاع.....
٦٠٥.....	البيع - القرض - المتاجر.....
٦٠٨.....	الرهن - الكفالة.....
٦٠٨.....	الصِّلح.....
٦٠٨.....	الشركة.....
٦٠٨.....	المزارعة و المساقاة.....
٦٠٩.....	الوديعة.....
٦٠٩.....	الاجارة.....
٦٠٩.....	الوكالة.....
٦٠٩.....	الهبة - الصدقات.....
٦١٠.....	الوصية.....
٦١٠.....	النكاح.....
٦١٣.....	الطلاق.....
٦١٤.....	الشفعة - احياء الموات.....
٦١٤.....	اللُّقطة.....
٦١٥.....	الارث.....
٦١٥.....	القضاء - العلم - الحلف.....
٦١٨.....	الشهادات.....
٦١٨.....	الحدود.....
٦٢٠.....	القصاص - الدية.....
٦٢٠.....	النذر.....
٦٢١.....	الاطعمة - الاشربة.....

المنامات

٦٢٣.....	ستاره‌هایی از سپهر خواب‌های حضرت محمد مصطفی ﷺ.....

العترة

٦٢٩.....	ستاره‌هایی از سپهر عترت حضرت محمد مصطفی ﷺ.....
٦٣١.....	العترة.....
٦٣٢.....	الامام العلي عليه السلام.....

۶۳۴.....	الامامة الفاطمية (عليها السلام)
۶۳۴.....	الامام الحسن (عليه السلام)
۶۳۵.....	الامام الحسين (عليه السلام)
۶۳۶.....	الامام السجاد (عليه السلام)
۶۳۶.....	الامام الباقر (عليه السلام)
۶۳۷.....	الامام الصادق (عليه السلام)
۶۳۷.....	الامام الكاظم (عليه السلام)
۶۳۷.....	الامام الرضا (عليه السلام)
۶۳۸.....	الامام الجواد (عليه السلام)
۶۳۸.....	الامام الهادي (عليه السلام)
۶۳۹.....	الامام العسكري (عليه السلام)
۶۳۹.....	الامام المهدي (عليه السلام)

الاصحاب و الاولياء

۶۴۱.....	ستاره‌هایی از سپهر اصحاب راستین حضرت محمد مصطفی (صلی الله علیه و آله)
۶۴۳.....	مقداد.....
۶۴۳.....	سلمان.....
۶۴۴.....	عمار.....
۶۴۴.....	ابوذر.....
۶۴۵.....	مالک بن نويرة الحنفی.....
۶۴۵.....	خزيمه بن ثابت اوسی.....
۶۴۵.....	اويس قرنی.....
۶۴۷.....	کتابنامه.....

*****

مقدمه

اتسمام و اقتداء به افق اعلاى «اَنْكَ لَعَلِّى خُلُقٌ عَظِيمٌ» چه در زمان ظهور و حیات ظاهرى، در میان جماعت بنی آدم و چه در دوران سفر به سفره «عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ»؛ توفیق و لیاقتی شگرف می‌طلبد؛ که کسب و اکتساب آن و همچنین شکرش؛ نعمتی با منت است «لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا» که حتی فهم شکرش از طاقت درک عقول و فهم افهام خارج است.

شخصیتی که ولی الله الاعظم، امیرالمؤمنین، «علی (علیه السلام)» خود را بنده و برده مادیه آن بزرگوار بداند، کرانه شخصیتش؛ فوق ما فوق است، که قرآن، همان کلام الله الاعظم، در ترسیم مدار وسعت وجودش فرمود «دَنَى فِتْدَلَى فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى»^۱.

اعجاز «خاتم» ابلاغ و تعلیم سخن خالق است و سخن آن قدر مهم است که معلّمش خالق است «عَلَّمَهُ الْبَيَانَ» و این یعنی، با سخن و حدیث است؛ که می‌توان تعلیم و تزکیه را لباس تحقق بخشید و همه آشغال روش‌های تعلیم و تزکیه؛ فرع و ضلعی از اصل و اساس سخن و حدیث است و لذا هر کس خواستار ارتقای فکر و اعتلای جان و سلامت تن است، باید پراوزگر «سپهر معنای» کلام محمد آخرین فرستاده خالق یعنی معلّم کل در کل بشریت؛ حضرت «محمد مصطفی (صلی الله علیه و آله و سلم)» باشد.

تجمع و تدوین کلام «رسول خاتم (صلی الله علیه و آله و سلم)» در دوران ظهور و ابلاغ اسلام؛ علی رغم منع و تحریف منافقان شناخته شده تاریخ اسلام، فراوان صورت تعین یافته است؛ اما در دوره اخیر برخی برای فهم ترادف و آسانی کسب حدیث و سخن آن بزرگوار، اقدام به تدوین نمودند، که به جهت تدوین امری بایسته را تحقق بخشیدند؛ اما به جهت قصور در ورود و نقل احادیث مهم‌تر از آن چه که تدوین نمودند، مانند احادیث ولایی که بیان گر حقانیت ولایت «علی ابن ابی طالب (علیه السلام)» و اولاد طاهربنش (علیهم السلام) است و فضایل و حقایق و مرتبه و شأن دختر رسالت و رکن ولایت و مادر امامت یعنی حضرت «فاطمه (علیها السلام)» نقصی بی‌توجیه و نابخشودنی داشتند و برای ورود تحریفات بین کلام خاتم و نقل آن مستوجب استغفار و استیضاح هستند. آنان درباره نان و بند کفش و... حدیث آوردند اما حقایق مهم سعادت پروری مانند باب ولایت و امامت را محبوس داشتند.

بنابراین تلاش آنان نیاز به تهذیب و تکمیل می‌نمود و این حقیر سرایا تقصیر برای انجام وظیفه از جهت دو ضلع؛ که ضلع اول، بُنُوْت است؛ یعنی تبلیغ و ترویج کلام آدم پرور جد بزرگوارم «رسول الله الاعظم (صلی الله علیه و آله و سلم)» که یکی از حقوق پدر بر فرزند است و ضلع دوم؛ ادای احترام به مقام واجب الاطاعة و التبعیه

نبوت، یعنی اعلان پیروی از «پیامبر اکرم (ص)»؛ به انتخاب و تدوین و ترجمه قطعه‌ای از بی‌کران «سپهر معنای» سخنان آن حضرت که میراثی بی‌مثال، برای هدایت و اعتلای آدمیان است، افتخار و توفیق یافتیم. بخش عظیم و آغازین این توفیق، بر اثر حادثه تلخ سرقت، توسط سارقی بیگانه با ادب و معرفت و دور مانده از حیا و انصاف و مهتکت حرمت «رسول و آل رسول (ص)» در شب تاسوعا، به یغما رفت و این کار تأخیر در گزینش و جمع و بازنگری و تدوین دوباره را سبب شد؛ که لعنت خدا و رسولان الهی بر همه ستم‌کنندگان بر رسول و آل رسول (ص) تا صبح محشر باد! اللهم آمین!

بحمدالله مشوق منحوس این نقشه به دردی بی‌درمان مبتلا و هلاک و رهسپار عقوبت خود خود شد و مسبب این سرقت، گرفتار قانون دنیا و به فاصله زمان اندکی به طور عجیب به زیر ماشین خود رفت؛ و عجیب تر از آن این که طراح نقشه گرفتار فساد و فحشای علنی و غرق در نجاسات و کثافات شد و نفاقش آشکار گردید.

علی ای حال با استعانت از خالق منان و اقتداء به جد بزرگوارم «رسول الله (ص)» که ۲۳ سال همه گونه جنایت را تحمل نمود تا آدم تربیت کند، افسوس و حیرت را کنار گذاشته، قدم توفیق را همراه قلم تحقیق نموده، به شرافت مبلغین و مروجین کلام الرسول (ص) نایل گردیدم.

اکنون چون شاگردی کوچک، مفتخر به تقلید و تبعیت از مولایم در دو عالم ولی الله ابن ولی الله حضرت «علی الاکبر ابن الحسین بی علی ابن ابی طالب (ع)» اعلام می‌نمایم: دیگر بیمی ندارم که مرگ به سوی من روان شود یا من به کام مرگ وارد شوم! زیرا خود را دارای بال‌هایی می‌بینم که عمر کوتاه یا بلند برایم برابر است و مرگ برایم گذر از موقت به دوام رحمت حق! در میدان اضلاع این توفیق، بودند بزرگوارانی که لحظه به لحظه هم معاون در انجام وظیفه بودند و هم مشوق و تسلی داندو لذا از همه آنان که با تلاش فراوان و با قصد تقرب و نیت ادب و ادای دین به ساحت مقدس حضرت «خاتم الانبیاء (ص)» با صبر و ادب، ویرایش نهایی و تهذیب سطور را خالصانه مرقوم و تحمل تطبیق و تنزیه اعراب متون عربی را تکفل فرمودند؛ خصوصاً نور چشمم؛ فرزند دلبندم «آقا سید محمد طه» که مددکارم بود؛ تشکر و سپاس دارد، امید همگان از دستان ساقی کوثر سیراب معرفت و شفاعت شویم.

خدایا این اثر در عنفوان جوانی من، برای تقدیم به ساحت حبیب تو «محمد مصطفی (ص)» ترسیم یافت؛ از تو می‌خواهم آن را با نور فضل آراستگی شایسته عطا فرمایی و به عنوان ذخیره دنیا و آخرتم تقدیم اشرف پیامبران و خاتم انبیاء و افضل سفرای خود یعنی حضرت «رسول اکرم (ص)» فرمایی و این اثر را از اسباب ورود به مآذبه «وَأَخْصِهِمْ زُفَّةً لَدَيْكَ» مقرر فرمایی! آمین یا «غَايَةَ آمَالِ الْعَارِفِينَ».

این اثر حقیقتاً به لطف رحمه للعالمین (ص) در شب میلاد آن حضرت و فرزندش رئیس مذهب حضرت صادق آل محمد (ع) به ساحل انجام رسید.

سید حسین الحسنی الخادمیان النوش آبادی